

معستانیه همراه اندیشه (جهه ۴)

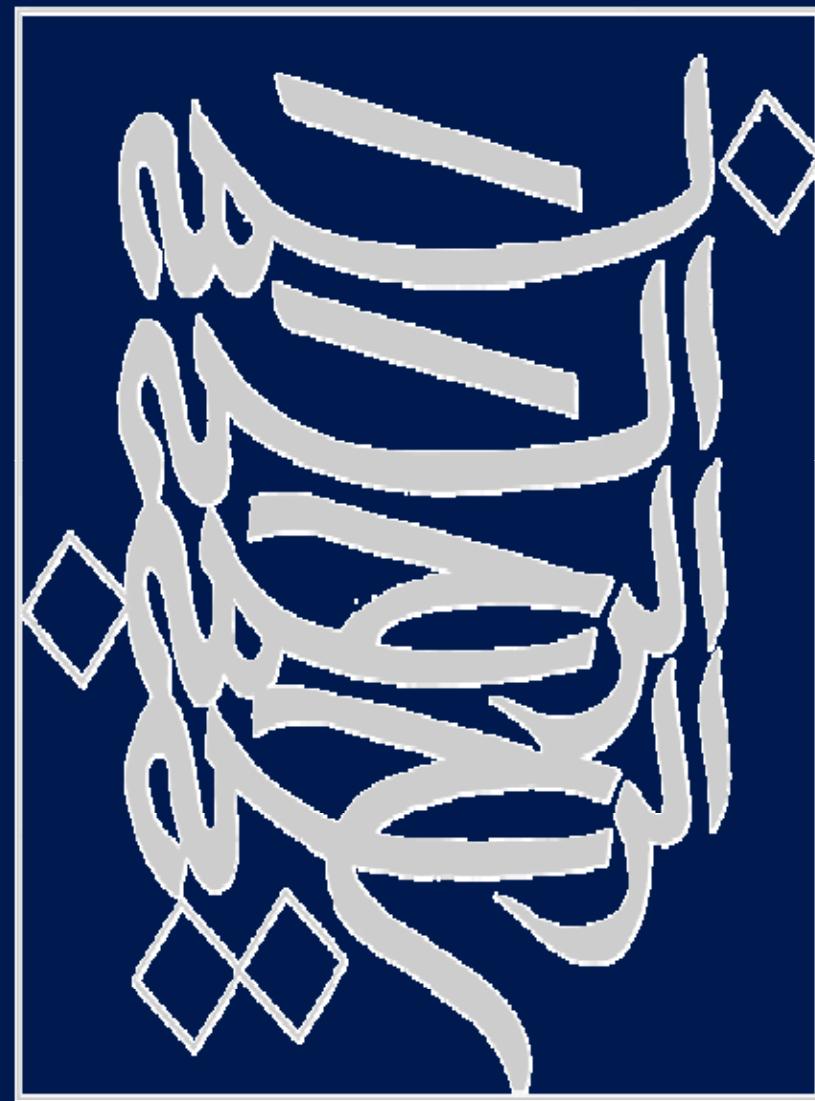
دوره آموزشی مقدماتی

کارگاه آموزشی مدیریت مشارکتی

(با تأکید بر مدیریت هماهنگ شهری)

مدرس: دکتر سیمین حناچی

شیراز - ۲۰ دی ماه ۱۳۹۰

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختار موجود مدیریت شهری
کشور

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

بررسی اجمالی برخی تجارب مدیریت مشارکتی در ایران و جهان

آموزه های بحث

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختمار موجود مدیریت شهری کشور

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختار موجود مدیریت شهری کشور

نظام برنامه ریزی و مدیریت توسعه شهری در ایران در حال گذار از مرحله متمرکز به غیر متمرکز است و از این روکماکان دارای تنگناها و نارسايی های عمدۀ قانونی، ساختاري، عملکردي و ارتباطات بين سازمانی است. برون رفت از اين وضعیت و نزدیک شدن به وضعیت مطلوب با توجه به الزامات ملي و بين المللی يك ضرورت است و نه يك انتخاب.

با فرا رسیدن **“عصر مشارکت”** و پیش روی قرار گرفتن ساز و کارهای مشارکتی، يکی از رویکردهای منتخب مدیران برای عبور زیرکانه از این مرحله گذار **“دیدمان مدیریت مشارکتی”** است. زیرا اتكا به این رویکرد احتمال ثبات دراز مدت سیاستها و برنامه ها را برای حداکثر استفاده خلاق از منابع انسانی، طبیعی و مالی مهیا می سازد.

آشنایی بیشتر مدیران شهری ما با دیدمان های جدید در حوزه مدیریت از جمله مدیریت مشارکتی می تواند آنان را با ويژگی، نقاط قوت و محدودیتهای این رویکرد مطلع ساخته و معرفی چند تجربه موفق مدیریتی در داخل و خارج از کشور که از این روشها استفاده کرده اند فرصت مغتنمی را برای دستیابی به الگوهای بومی ایران و منطبق با شرایط اقتصادی - اجتماعی و سیاسی آن فراهم خواهد آورد.

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختار موجود مدیریت شهری کشور

مسائل و مشکلات مدیریت شهری در ایران

مسائل و مشکلات خرد	مسائل کلان	زیر سیستم مطالعاتی
۱- سطح پایین مشارکت پذیری ۲- غلبه افراد بر قوانین و ضوابط	۱- سطح پایین توسعه پذیری سیاسی و اداری	
۳- عدم وجود حکومت های محلی مستقل و کارآمد ۴- عدم مشارکت مردم در اداره امور و تجارب کافی در این زمینه ۵- عدم تفکیک امور سیاسی و کشوری از مسائل شهری	۲- تمرکز گرایی شدید نظام سیاسی اداری	
۶- تمرکز تصمیم گیری، تصمیم سازی و برنامه ریزی ۷- تعارض برنامه های بخشی با برنامه های فضائی و فیزیکی ۸- تمرکزگرایی سیستم برنامه ریزی شهری	۳- ساختار اداری و برنامه ریزی بخشی	
۹- عدم رسمیت و پذیرش مدیریت شهری در نظام های اداری و سازمانی ۱۰- عدم پذیرش کافی و کامل مدیریت شهری به لحاظ فرهنگی و اجتماعی	۴- روش نبودن جایگاه سیستم مدیریت شهری در نظام کلان مدیریت کشور	
۱۱- غلبه و تفوق کارکردهای تمدید کننده و باز دارنده سیستم بر کارکردهای مثبت و ... ۱۲- عدم تعمیق و تعمیم کامل و یکسان مقررات و ضوابط مدیریت شهری ۱۳- عدم پوشش و توزیع یکنواخت خدمات سیستم مدیریت شهری ۱۴- عدم امکان اجرای برنامه های توسعه شهری	۵- پایین بودن ضریب برنامه پذیری و مدیریت پذیری جوامع شهری ...	

۹- پژوهش
۱۰- کلکسیون
۱۱- پژوهش
۱۲- پژوهش
۱۳- پژوهش
۱۴- پژوهش

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختار موجود مدیریت شهری کشور

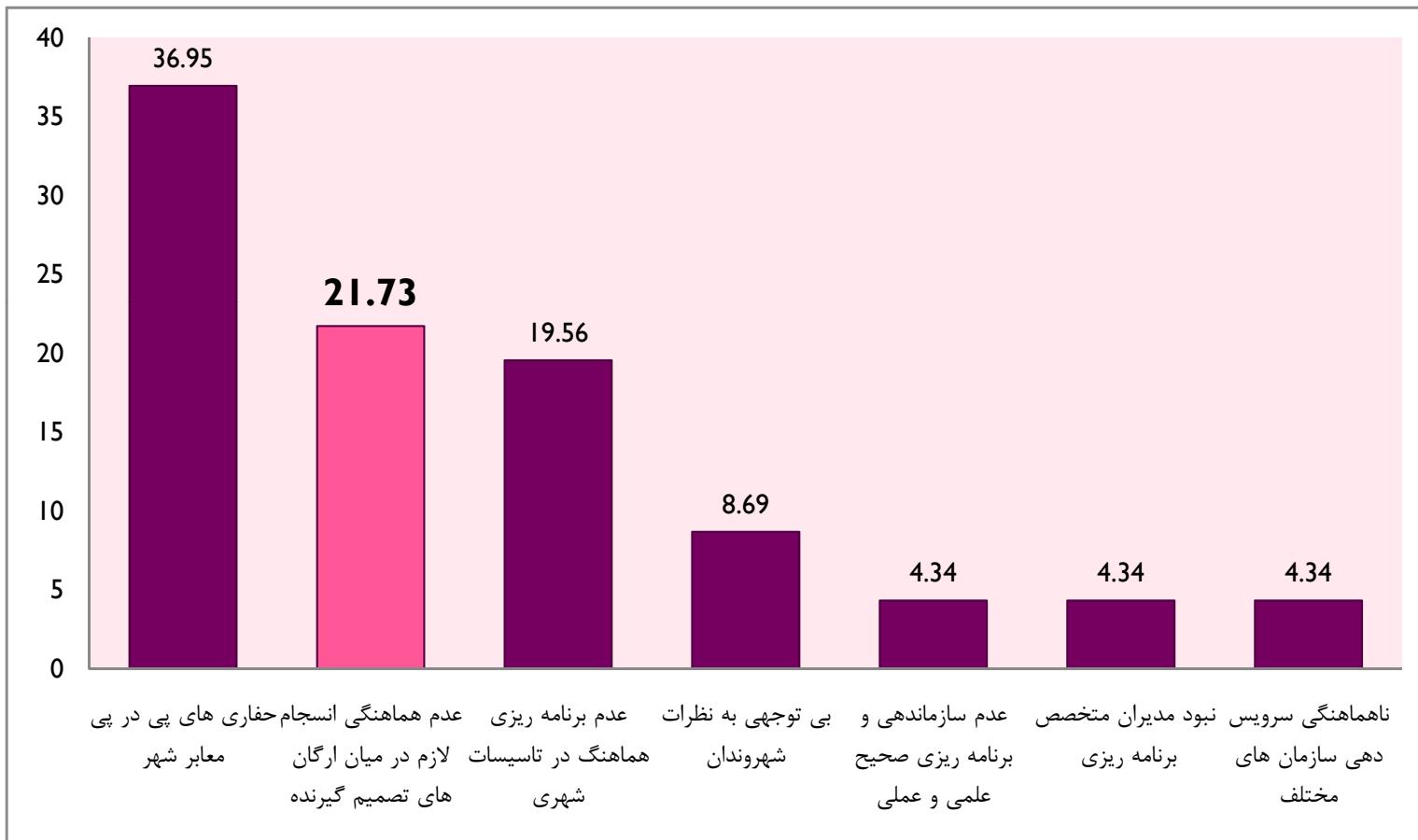
مسائل و مشکلات مدیریت شهری در ایران		
مسئل کلان	مسئل خرد	زیر سیستم مطالعاتی
۱۵- عدم تدوین اهداف عمومی مدیریت های شهری ۱۶- عدم تدوین اهداف اختصاصی مدیریت های شهری هر شهر خاص عدم ارتباط و یکنواختی اهداف با راهبردها و سیاست های اتخاذ شده ۱۷- عدم ارتباط و یکنواختی اهداف با راهبردها و سیاست های اتخاذ شده	۱۶- عدم تدوین دقیق اهداف سیستم و ایزارهای مریوطه	۱- اهداف سیستم مدیریت شهری
۱۸- تعارض سازمانی وزارت کشور یا وزارت مسکن و شهرسازی ۱۹- تعارض سازمانی شهرداری ها یا وزارت کشور ۲۰- تعارض سازمانی وزارت کشور یا ادارات و سازمان های دولتی مستقر در شهر	۷- تعارض های سازمانی و عملکردی عناصر	۲- عناصر سیستم مدیریت شهری
۲۱- عدم شمول سیستم بر کلیه عناصر موجود مؤثر در اداره شهر یه ویژه ادارات محلی ۲۲- ققدان عناصر و سازمان های هماهنگ گشته ۲۳- ققدان عناصر و نهاد های انتخابی	۸- کامل و جامع نبودن عناصر سیستم	۳- عناصر سیستم مدیریت شهری
۲۴- عدم مشارکت مردم و مسئولین محلی در تصمیم گیری و برنامه نیزی ۲۵- عدم مشارکت شهرداری در تصمیم گیری و برنامه نیزی ۲۶- تذکیک لور تصمیم گیری و برنامه نیزی از امور اجرایی	۹- تمرکز اختیارات تصمیم گیری و سیاستگذاری در عناصر پیروزی سیستم	۴- عناصر سیستم مدیریت شهری

بیان مساله و شناخت چالش ها و معضلات ساختار موجود مدیریت شهری کشور

مسائل و مشکلات مدیریت شهری در ایران		
مسائل و مشکلات خود	مسائل کلان	زیر سیستم مطالعاتی
۲۷- روابط یرون سیستمی یکطرفه و تابعانه سیستم در ارتیاط یا عناصر مرکزی	۱۰- واگذگی شدید سیستم به حکومت مرکزی	۶- فناوری ایمنی
۲۸- عدم پهنه گیری کامل از یتافسیل و امکانات عناصر موجود برای اداره شهر ۲۹- قطع یا نقص شدید روابط عناصر و سازمان های محلی موثر در اداره امور شهر	۱۱- خلاه و نقص شدید روابط سیستماتیک بین سازمانی و درون سازمانی و تشکیلات آن	۷- ایمنی طبیعت
مسائل شماره ۲، ۵، ۴، ۳، ۷، ۱۲، ۲۰	۱۲- خلاه و نقص قوانین و مقررات لازم برای مدیریت شهر	۸- ایمنی و مالی
۳۰- کمیود منابع مالی ۳۱- عدم پهنه گیری کارآمد از منابع مالی موجود	۱۳- واگذگی مالی به حکومت مرکزی	۹- ایمنی و مدیریت محیط
۳۲- عدم جذب نیروی فنی و متخصص به ویژه در زمینه ی برنامه ریزی و مدیریت رشته های فنی و مهندسی	۱۴- کمیود نیروی انسانی متخصص و کارآمد	۱۰- ایمنی و محیط

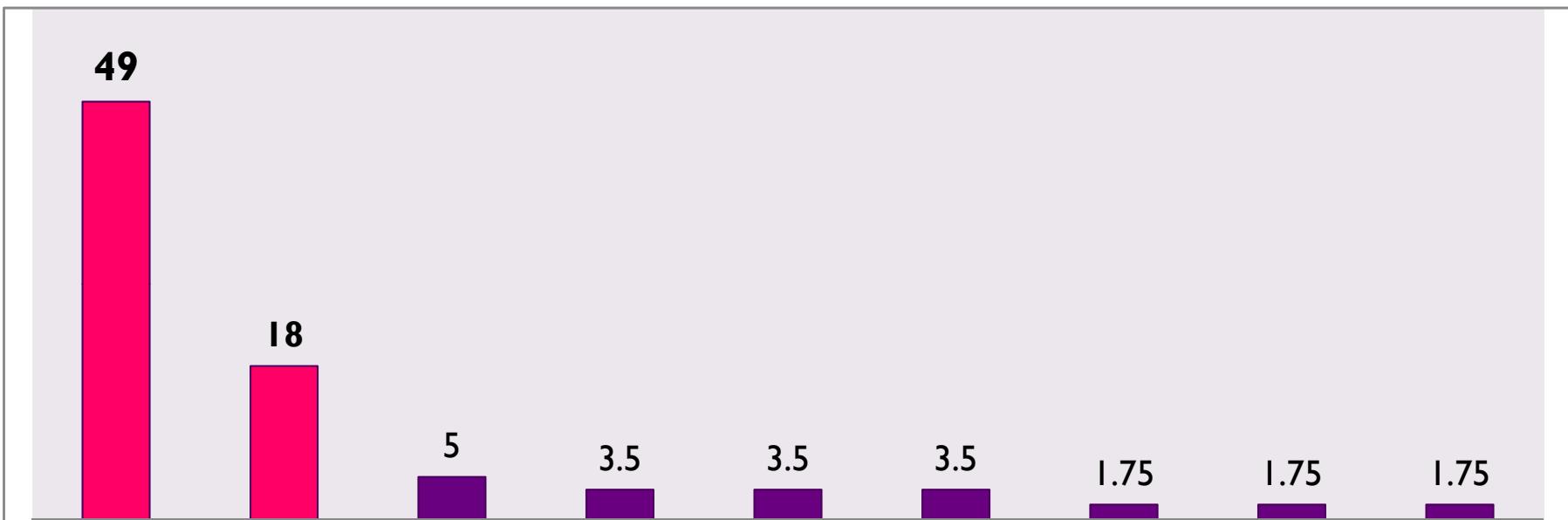
نظرسنجی از مدیران شهری در رابطه با مشکلات مدیریت شهری در ایران

عمده ترین مشکلات مطرح در مدیریت شهری ایران

نظرسنجی از مدیران شهری در رابطه با مشکلات مدیریت شهری در ایران

عمده ترین مشکلات مطرح در مدیریت شهری ایران

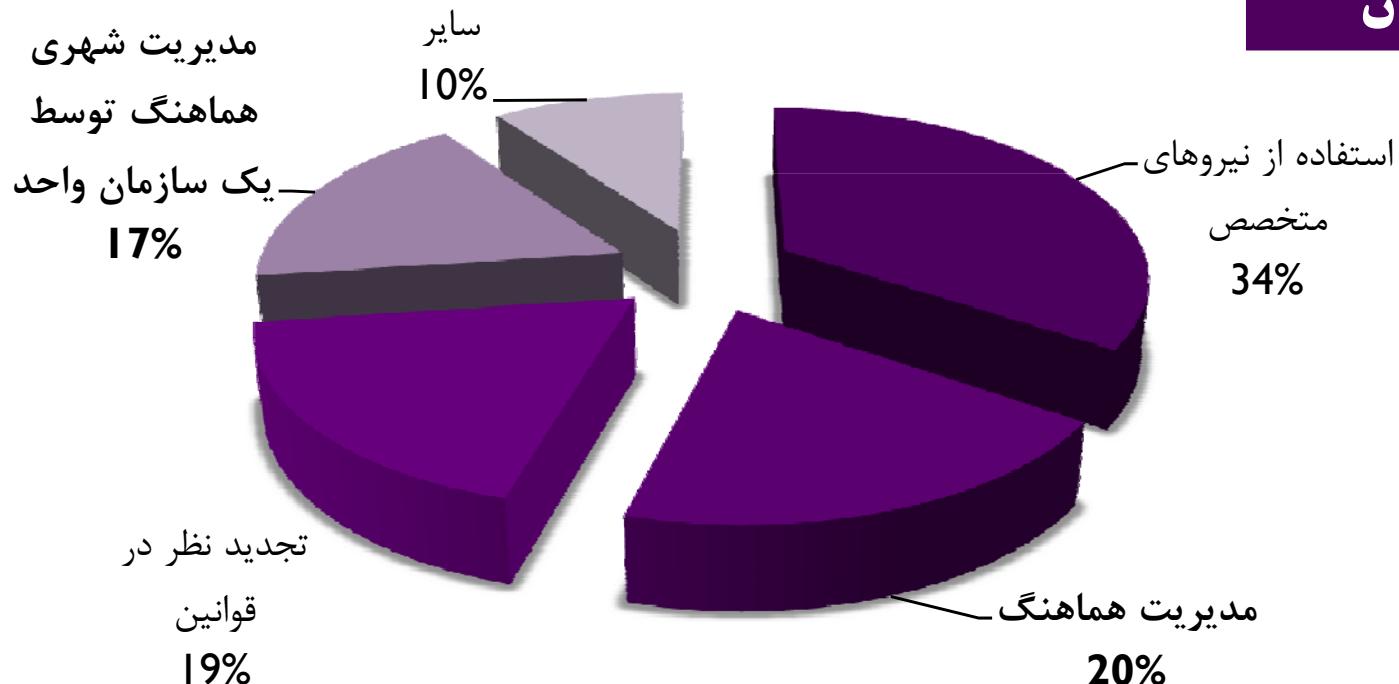

یاف و شرح دقیق میشود که این مشکلات معمولاً از نظر اهمیت آنها در این سیاستگذاری های شهری بزرگ است.

نظرسنجی از مدیران شهری در رابطه با مشکلات مدیریت شهری در ایران

فوری ترین اقدام برای بهبود
مدیریت شهر های ایران

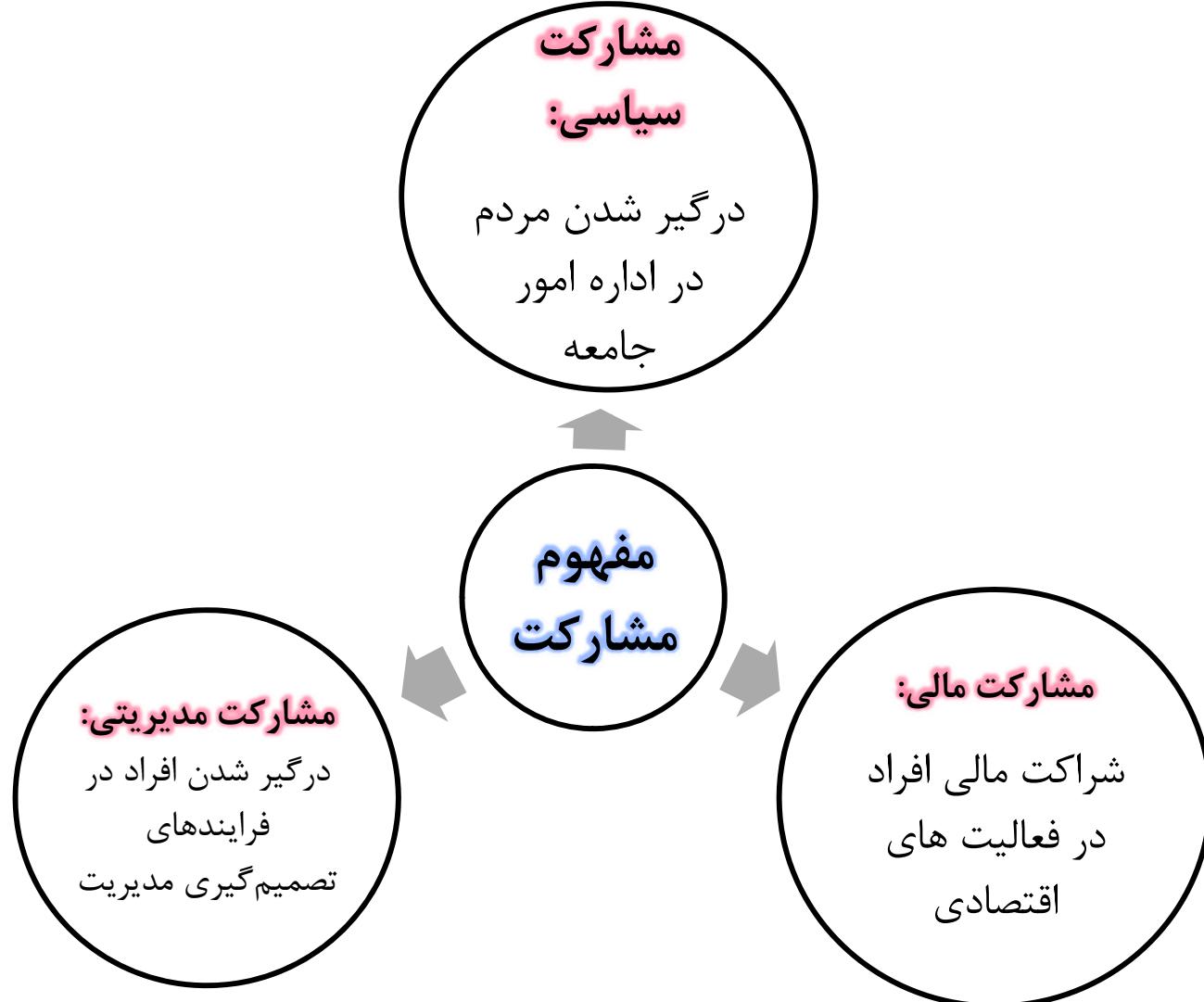

مدیریت شهری هماهنگ توسط یک سازمان واحد با بازنگری قوانین و استفاده از نیروهای متخصص از نظر شهروندان فوری ترین اقدام جهت بهبود مدیریت شهری است.

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

مفهوم مشارکت مدیریتی

مشارکت به عنوان

سبک رهبری

(مطابق مدل

رهبری، مشارکت

برای وضعیت

خاصی مناسب

است که این

وضعیت معرف

بلغ فکری و

کارایی بالای

متوسط کارکنان

(است)

مشارکت به عنوان

سبک مدیریت
(سبک

مدیریت،الگوهای

رفتاری است که

مدیریت در برنامه
ریزی،ساماندهی،

رهبری و نظارت

اتخاذ می کند)

مشارکت به مثابه

تصمیم گیری

مشترک (تصمیم

گیری مشارکت

بین مدیر و

کارکنان و ...

گروهی از آنان

مشارکت به مثابه

ادراک (ادراک فرد

نفوذ/ کنترل (از

از میزان نفوذی

طريق حق

پیشنهاد،حق

گیری دارد در

مقایسه با میزان

مشورت و حق

رأی

نفوذ واقعی وی در

تصمیم گیری)

فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

در پاسخ به این پرسش که چرا باید تصمیم گیری مشارکتی در سازمان به کار گرفته شود

انتخاب یک یا ترکیبی از مبانی فلسفی زیر ضروری است

- ابزار مدیریتی
- نظریه دموکراسی
- دیدگاه انسان محوری
- دیدگاه ایدئولوژیکی

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکت

نکات کلیدی در دیدگاه های فلسفی مشارکت

ایدئولوژیکی	انسان محوری	دموکراتیک	ابزار مدیریتی
امر اخلاقی	رشد انسانی	دموکراسی کاری	بهبود کیفیت
اولویت سیاسی	نیازهای روحی و روانی	برابری قدرت	افزایش رضایت افراد
ارزش مذهبی	کار با معنی	مسئولیت جمیعی	بهبود عملکرد
تقاضای اجتماعی	بهداشت روانی	جمع گرایی	افزایش تعهد کارکنان
لحن جهانی	بهبود انسانی	حقوق بشر	ارتقای بهره وری

مشارکت یک فرایند پیچیده با معنی استراتژیک دوگانه است، مشارکت یک استراتژی برای بهبود سیستم اقتصادی-اجتماعی است و به توانایی‌های نقش آفرینان اجتماعی نیاز دارد تا ارزش‌ها و منافع متضاد را درک کند و نگرش بحث و گفتگو را برای بهبود سیستم اقتصادی-اجتماعی به کار گیرد.

بول دی بال (۱۹۸۹)

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

نظرات موافقان و مخالفان مدیریت مشارکتی و ویژگیهای آن

نگرش	ویژگی ها	توجه	محدودیت ها
خوشبینانه	<ul style="list-style-type: none"> راهی برای مبارزه با بوروکراسی راهی برای خویشتن یابی و ایجاد انگیزش ضرورتی ناشی از رشد اندازه سازمان های اقتصادی- اجتماعی در جوامع صنعتی نیازی برای همکاری شبکه ای در جوامع فوق صنعتی راه حلی برای وحدت مجدد در جوامعی که بر پایه جدایی، انزوا و عدم ارتباط بنا شده اند. 	مزایای مشارکت	مدیریت مشارکتی به طور مداوم به نتایج مورد انتظار منجر نمی شود.
بدبینانه	<ul style="list-style-type: none"> انتظارات و قول های غیر واقعی ایجاد می کند. وقتگیر است. به تصمیم های میانه ای منجر می شود. جوابگویی را خدشه دار می سازد تضادهای شکننده ای را ایجاد و موجب از بین رفتن اقتدار مدیریتی می شود. تصمیم گیری مشارکتی تنها یک نام است بدون فلسفه مشخص و هدف معین 	معایب مشارکت	تاكيد بر معایب مشارکت ناقض مزایای آن نخواهد بود.
وضعی	<ul style="list-style-type: none"> مدیریت مشارکتی تابعی از شرایط وضعی است. مدیریت مشارکتی موثرتر از مدیریت غیر مشارکتی است. امکان تعیین درجه سازگاری شرایط محیطی به منظور اجرای برنامه مشارکت توسط مدیران 	شرایط محیطی مشارکت	ممکن است تشخیص تمام عوامل موثر و جهت تاثیر آنها مشکل باشد.

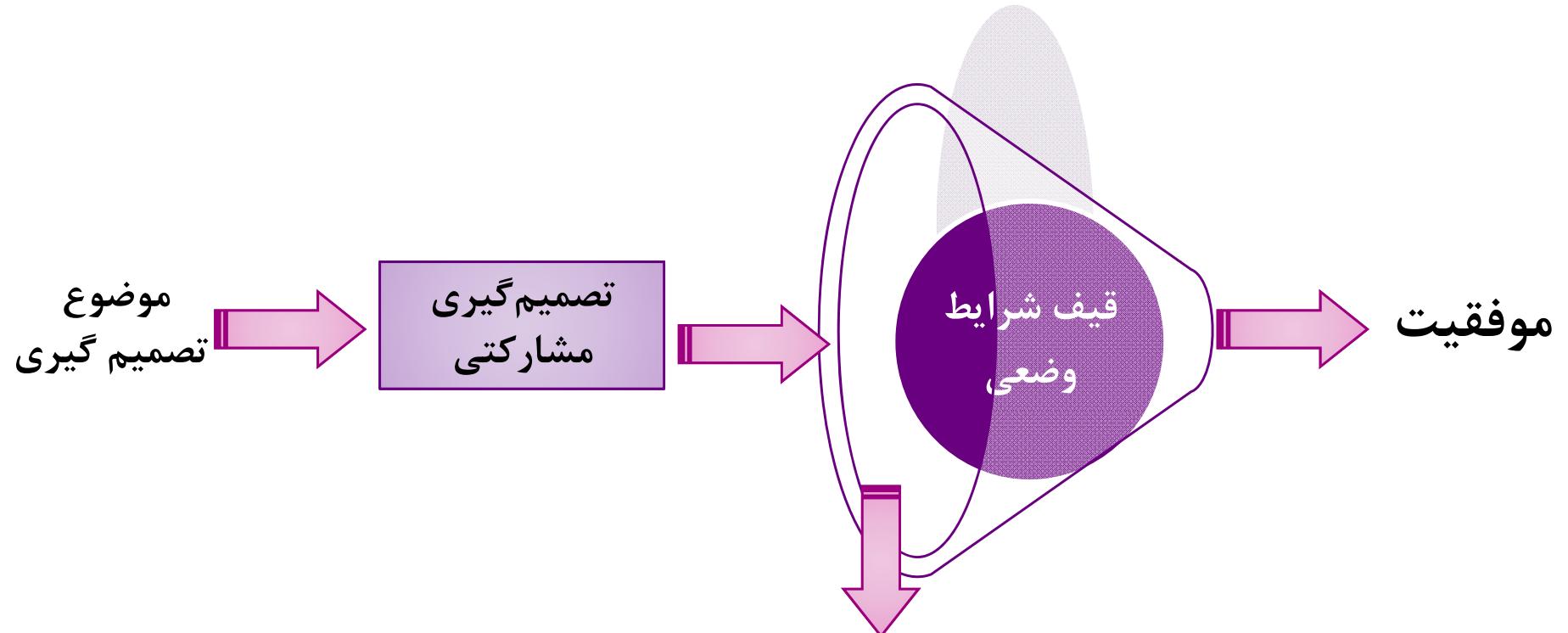
نظریه مشارکت وضعی:

مشارکت یک روش ساده مدیریتی است که تنها در موقعیت های معینی مناسب است. آنها با استناد به یافته های پژوهشی می گویند مشارکت ممکن است بهره وری را بالا ببرد، اما پیوسته دارای اثری نیست و در بعضی موارد در مقایسه با حالت غیر مشارکتی اثر بخشی کمتری دارد، بنابراین باید گفت مشارکت تنها در موقعیت های معینی اثر بخش است.

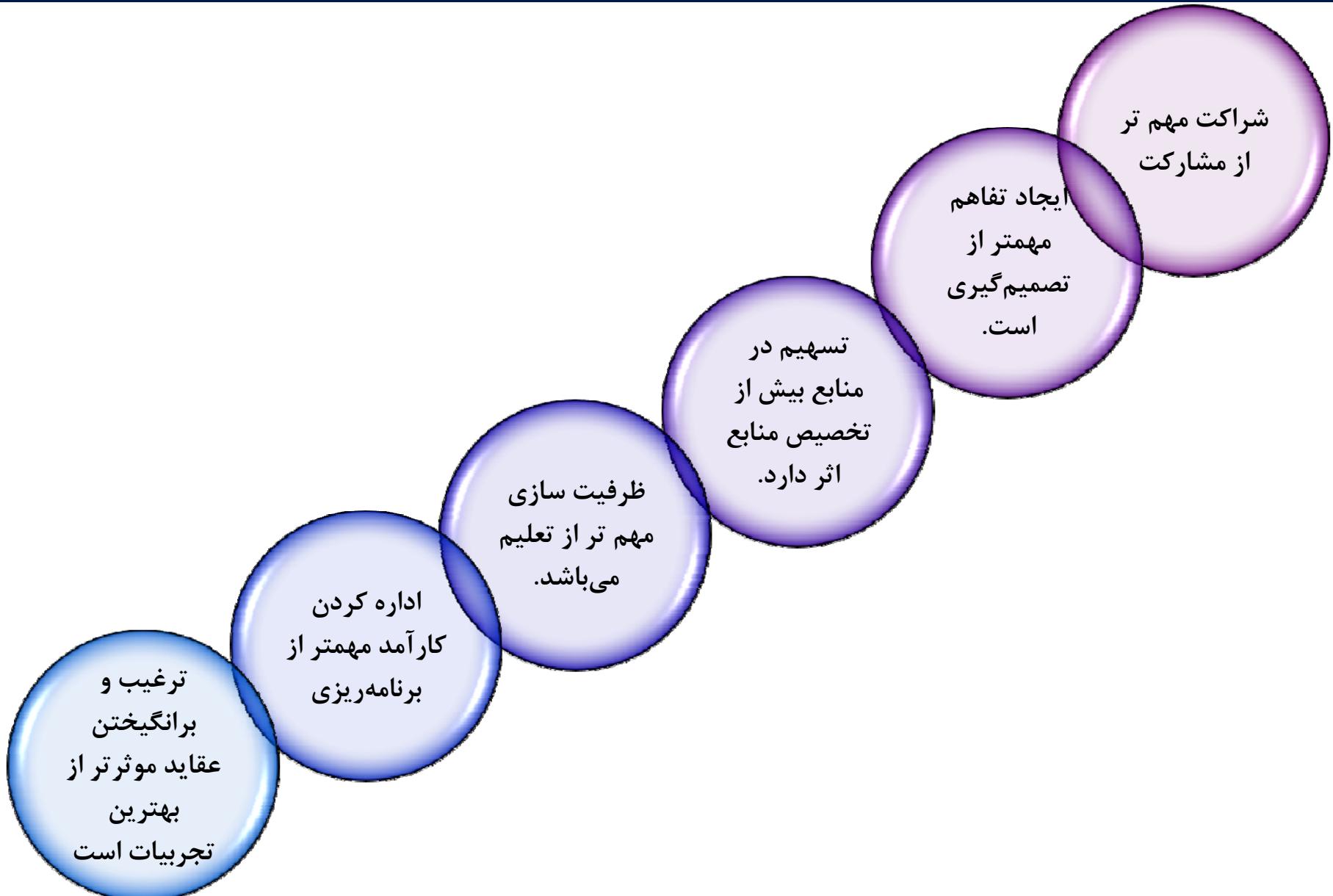
لاک، شویجر و لاتام (۱۹۸۸)

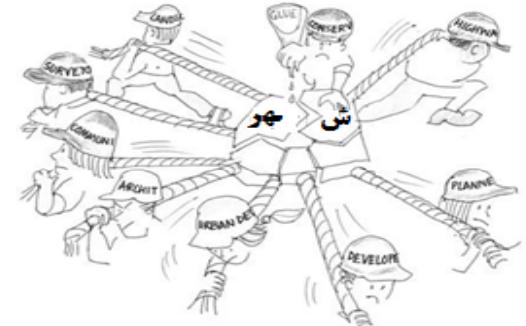

موفقیت یا شکست مدیریت مشارکتی در پرتو سازگاری با متغیرهای وضعی

مبانی نظری و تعریف مفاهیم و فلسفه وجودی مدیریت مشارکتی

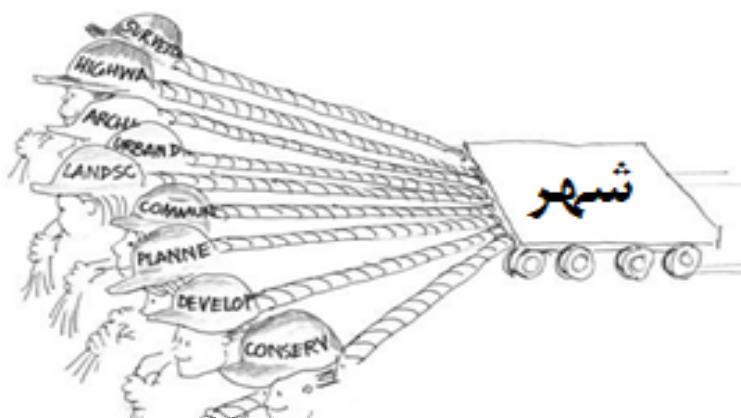

مدیریت مشارکتی

شراکتی پایدار

برای رسیدن به مقصد باید با هم و هماهنگ حرکت کرد

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

- ❑ موقعیت و جایگاه مبهم و غیر مستحکم نظام مدیریت شهری در ساختار مدیریت کلان کشور موجب شده است تا مدیریت شهری نه به مثابه **هویتی واحد**، بلکه به عنوان جمع جبری (نه هم افزای) بخش‌های اداری اجرایی مجزا باشد.
- ❑ ساختار موجود یک ساختار مکانیکی است نه ارگانیکی و با وجود راهکار قانونی پیش‌بینی شده هنوز **مدیریت واحد شهری** محقق نشده و سازمان‌های متولی مدیریت شهری بر اساس کارکرد جدا و مستقل عمل می‌کنند.
- ❑ با توجه به محقق نشدن مدیریت واحد شهری، **مدیریت هماهنگ شهری** می‌تواند بستر ساز مدیریت واحد شهری برای این همگرایی باشد.

راه حل؟

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پژوهش:

طرح منظر امام زاده عبد الله

محل پژوهش:

شهر ری - تهران

اهداف:

- هماهنگ کردن همه طرح‌ها، برنامه‌ها، اقدامات و فعالیت‌ها در سطح محله
- تدوین راهبردها، سیاست‌ها و برنامه اقدامات در همنظری و مشورت با همه دست‌اندرکاران امور مدیریت شهری و جامعه محلی و افراد علاقه‌مند
- جذب بیشترین منابع مالی و انسانی با استفاده از مشارکت بخش‌های دولتی، عمومی، خصوصی، و مردم محل به منظور تمرکز این منابع محدود بر حادترین مشکل

نتایج:

• تمرکز زدایی و کاهش تصدیگری بخش عمومی

• تقویت نهادهای شهری (تدوین قانون شهر)

• ایجاد پشتوانه‌های حقوقی و قانونی به‌ویژه در امر مالکیت

• حمایت از نهادهای محله‌ای و مشارکتی

• توانمندسازی کم‌درآمدان شهری و جامعه محلی

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پژوهش:

تجربه طرح استراتژیک شهر نیاسر

محل پژوهش:

شهر نیاسر کاشان

موانع اساسی اجرای استراتژی ساماندهی بافت فرسوده

- ناهمگرایی سازمان ها

- نبودن توانمندی و ظرفیت سازمان ها

- نداشتن دانش کافی مدیریت سازمان ها

- انتقال نیافتن استراتژی به جامعه هدف

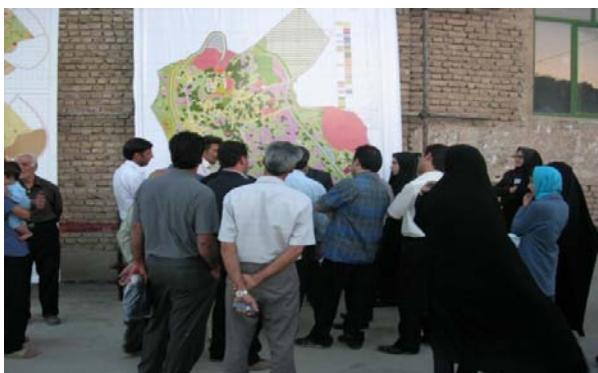
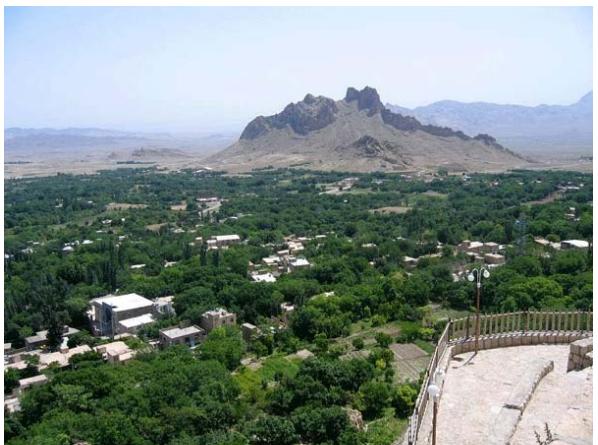
نتایج:

- ایجاد واحد هماهنگ کننده ارگان های دست اندکار مدیریت شهری

- تدوین برنامه استراتژیک برای توسعه شهر

- ظرفیت سازی و توانمند سازی نهادهای مدنی

- جلب مشارکت ساکنین و کلیه نهادهای مربوط

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژه:

مدیریت طرح و اجرایی احیا و نوسازی بافت فرسوده منطقه ۷ شهرداری تهران

محل پروژه:

محدوده اصلی شامل تمامی پهنه بافت فرسوده منطقه ۷، حدفاصل شرق بزرگراه صیادشهر از تا خیابان سبلان از غرب به شرق ، خیابان دماوند تا صیاد شهر از جنوب به شمال

فلسفه وجودی نظام مدیریت احیا و نوسازی بافت های فرسوده شهر تهران

- ایجاد و گسترش هماهنگی ، همکاری و همیاری بین ساکنین ، نهادها و عوامل موثر در سیاست گذاری و اجرا در امر نوسازی و بهسازی شهری در منطقه هفت
- دستیابی به بینش مشترک و رویکرد به احیا و نوسازی بافت های فرسوده منطقه هفت شهرداری تهران

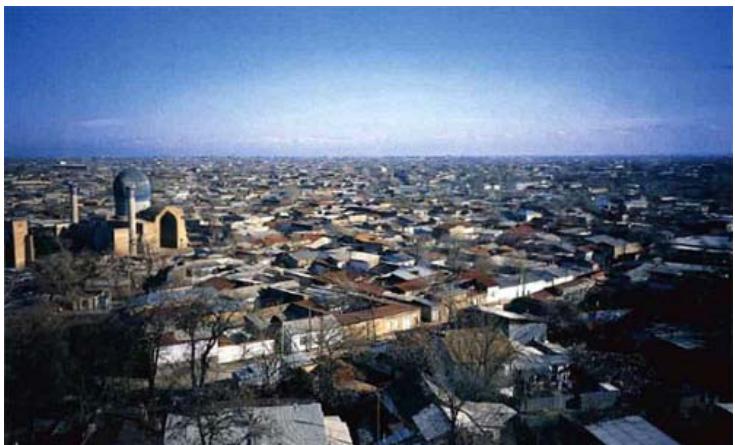

اهداف مدیریت مشارکتی طرح

- ایجاد هماهنگی بین ارگانهای اثربخش در مدیریت شهری
- اعتقادسازی
- ارتقای جایگاه و نقش گروههای مردمی و شورایاریها در سلسله مراتب مدیریتی
- تسهیل فرآیندهای مدیریتی و اداری به منظور نوسازی و بهسازی در بافت

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژہ

طرح ساماندهی، بهسازی و نوسازی مشارکتی محله سیروس تهران

محل پروژه

محله سیروس ، واقع در منطقه ۱۲ شهر تهران

دلیل شکل‌گیری پروژه:

مراجعه تعدادی از ساکنان و معتمدین محلی به سازمان عمران و بهسازی شهری در سال ۱۳۷۹ و درخواست رسیدگی به وضعیت محله

اهداف

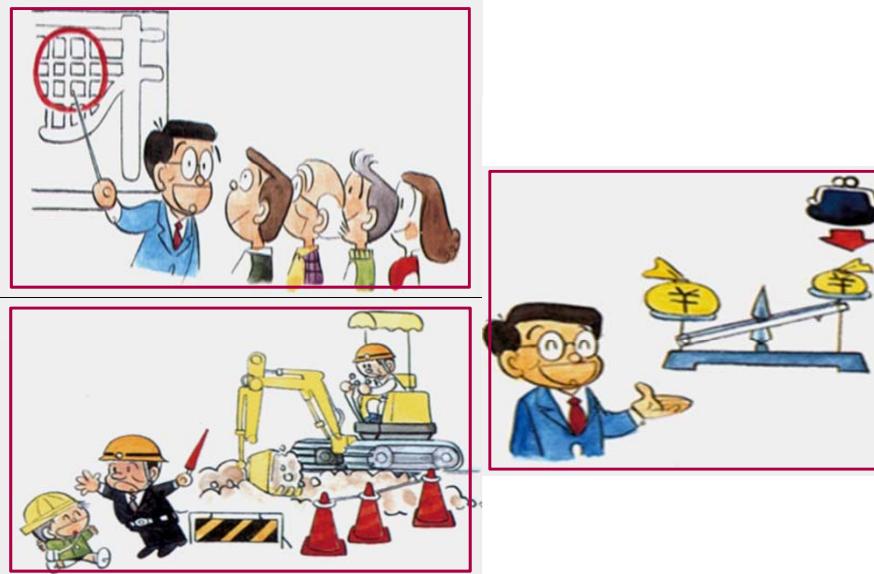
- هماهنگ نمودن همه طرح‌ها برنامه‌ها، اقدامات و فعالیت‌ها در سطح محله
 - طراحی راهبردها، سیاست‌ها و برنامه‌های اقدامات با مشورت کلیه دست‌اندرکاران امور مدیریت
 - جذب بیشترین منابع مالی و انسانی با استفاده از مشارکت بخش‌های مختلف در گیر

نتایج پژوهش:

- ۱- مداخله در بافت فرسوده با تاکید بر توانمند سازی و سازماندهی تشكل های محله ای از طریق نهادسازی برای این مداخلات با رویکرد حفظ و تداوم سکونت و هویت محله ای
- ۲- نهیه طرح های ویژه توسعه یکپارچه برای محلات و بافت های فرسوده شهر با بهره برداری از عرصه های ذخیره نوسازی شهری به طور همزمان در قالب طراحی واحد
- ۳- زمینه سازی برای استقرار مدیریت شهری در بافت تاریخی (در اجرای ماده ۱۶۶ برنامه سوم توسعه عمرانی کشور) زیر نظر قائم مقام شهردار

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژه:

تفکیک مجدد اراضی (land readjustment)

محل پروژه:

توکیو-ژاپن

اهداف:

تشکیل شورای اصلاح مجدد اراضی، ایجاد هماهنگی بین سازمان‌ها و ارگان‌های مرتبط، جلب مشارکت مردم،
تشکیل تعاوونی محلی

نتایج:

- کاهش نقش دولت مرکزی در اجرای طرح‌های بافت فرسوده
- جلب رضایت و مشارکت بیشتر مردم
- معرفی الگوی مشارکتی با تاکید بر تقویت نقش و جایگاه محلات در توسعه و احیای بافت

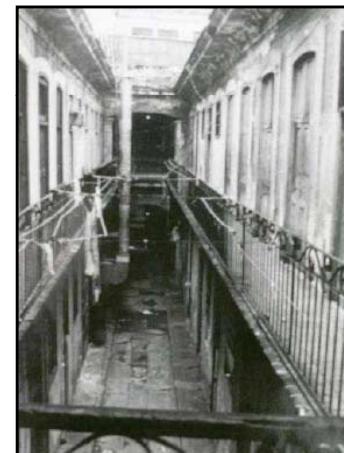
بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژه:

بهسازی و نوسازی بافت مرکز تاریخی هاوانا

محل پروژه:

هاوانا: اولین شهر کوبایی

نتایج:

- اراده سیاسی در بالاترین سطوح تصمیم گیری کشور برای بازسازی
- شناخت تنها یک سازمان به عنوان نهاد اداره کننده باسازی بافت
- وجود قوانین حمایتی از بازسازی
- دسترسی به املاک غیر شخصی موجود در بافت

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژه:

پروژه ارتقای سکونتگاههای غیررسمی (zagheh) در کیبرا (کنیا)

محل پروژه:

کیبرا در ۵ کیلومتری از مرکز شهر نایروبی

اهداف:

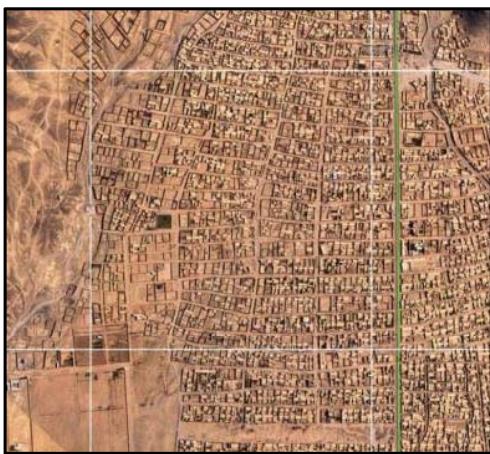
ارتقا و تسهیل مشارکتها به همراه مشاوره میان تمامی سرمایه گذاران

نتایج:

- طرح اصلاحی از طریق برنامه ریزی مشارکتی جامعه انجام پذیرفت و پیشنهادهایی تکمیل و ارائه شد.
- تجزیه، تحلیل و تکمیل موقعیت پروژه و انجام هماهنگی های بین سازمانی (مانند کمیته هماهنگی میان آژانسی، واحد اجرای برنامه، واحد اجرای سکونتگاهی و کمیته اجرایی سکونتگاهی)
- کمبود ظرفیت هماهنگی در سطح محلی دیده شد.

بررسی اجمالی برخی از تجارب مدیریت مشارکتی ایران و جهان

نام پروژه:

ارتقای سکونتگاه های غیر رسمی در شهر قندھار

محل پروژه:

شهر قندھار

اهداف:

مشارکت جامعه: شوراهای توسعه جامعه (City Development Council) ها، شهرداری، حمایت سازمان اسکان

نتایج:

- شکل گیری ۱۱ شورای مردانه و ۱۱ شورای زنانه‌ی توسعه جامعه (CDCها) در محلات انتخاب شده
- شکل گیری دو شورای توسعه منطقه‌ای در دو منطقه انتخاب شده
- معرفی الگوی طراحی مشارکتی از توسعه محلی برای دستیابی به مدیریت درست
- شوراهای توسعه جامعه مکان مناسبی برای حل اختلافات محلی و دستیابی به آمار مربوط به توسعه محلی

الگوی مشارکت محلی با تاسیس شوراهای محلی می‌تواند در روند و پیشبرد طرح ریزی و اجرا موثر واقع شده و اصل مشارکت در برنامه‌های شهری را به بهترین شکل عملی سازد.

آموزه های بحث

آموزه های بحث

بررسی قوانین و مقررات جاری و مورد عمل در سطح کشور حاکی از آن است که ایجاد نظام برنامه ریزی و مدیریت شهری واحد و یکپارچه به ویژه در مجموعه ها و مناطق کلان شهری و جایگزینی آن با تعدد مدیریتهای شهری و برنامه ریزی باید در دستور کار جدی دولت و مدیران قرار گیرد.

ایجاد و راه اندازی تشکیلاتی یکپارچه و فرابخشی با قدرت تصمیم گیری و تصمیم سازی موثر و کارآمد برای اعمال مدیریت واحد بر تهیه، بررسی، تصویب و نظارت بر اجرای طرحهای توسعه و عمران با تأکید بر توسعه پایدار امری اجتناب ناپذیر است.

اجرای مدیریت مشارکتی یک امر اخلاقی است.

مشارکت استراتژی مناسبی را برای یکپارچگی و ظایف مستقل فراهم میسازد.

اگرچه مشارکت یک نیاز است اما یک ریسک نیز محسوب می شود. (ما هم مشارکت را طلب می کنیم هم از آن ترس داریم). کاربرد نظریه مشارکت وضعی تا حدودی می تواند از عوارض ریسک پذیری مشارکت بکاهد.

جمع بندی تجارب داخل و خارج از کشور متضمن این ادعا است که سازمانهای محلی در امر مدیریت شهری در هماهنگی کامل با سازمانهای بخش دولتی، می بایست در ایجاد و یا تقویت سازمانهای غیر دولتی و ظرفیت سازی بخش خصوصی همت گمارند.

سازمان
از زورهای

فهرست منابع مورد استفاده

- ایمانی؛ حسین، بیگدلی؛ مهرناز، حناجی؛ سیمین، کتاب "مدیریت شهری پایدار (بررسی تجارب مشارکتی شهرداری ها و شوراهای اسلامی شهرهای ایران)"، چاپ اول، نشر سازمان شهرداری‌ها، سال ۱۳۸۱
- حناجی؛ سیمین، مقاله "بررسی نظام برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه شهری در ایران با تأکید بر مشارکت پذیری آن"، چاپ در نشریه آبادی، شماره ۴۲-تابستان ۱۳۸۳
- حناجی؛ سیمین، مقاله "ضرورت تعامل شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی با نهادهای مدنی" چاپ شده در مجموعه مقالات سومین نشست سازمان‌های غیر دولتی ایران در کرمان- سال ۱۳۸۱.
- رهنورد؛ فرج الله، کتاب "دیدمان مشارکت" چاپ اول، نشر موسسه عالی آموزش و پژوهش مدیریت و برنامه ریزی، سال ۱۳۸۵.
- رهنورد؛ فرج الله، کتاب "مدیریت مشارکتی (تئوری تا عمل)"، چاپ اول، نشر آموزش مدیریت دولتی، سال ۱۳۷۸.
- قانع بصیری؛ محسن، مقاله "طراحی برای تبیین مشارکت و نقش نیروهای سه گانه در تحقق آن (مشارکت از آرزومندی تا عقل)"، چاپ شده در مجموعه مقالات اولین همایش ملی نظام مدیریت مشارکتی، کمیسیون توسعه مدیریت، جشنواره شهید رجایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی، شهریور ۱۳۸۰
- مهندسان مشاور ایوان نقش جهان، مقاله "شهرسازی مشارکتی"
- مجموعه مقالات "تخصیص همایش سالانه نوسازی بافت‌های فرسوده شهری" ، دی ماه ۱۳۸۸
- کاظمیان؛ علیرضا، سخنرانی " نقش دولت در بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده شهری" ، سمینار اصول محوری نوسازی و بهسازی بافت‌های فرسوده شهری، خرداد ماه ۱۳۸۷
- ابراهیمی محسن، "تدوین وظایف مدیریت شهری" ، بخش سوم، دبیرخانه شورایعالی شهرسازی و معماری ایران، سال ۱۳۷۹
- ایمانی؛ حسین، سخنرانی " بهره گیری از محیط اجتماعی رویکردی برای ظرفیت سازی در مدیریت محلی " در دانشگاه تهران، شهریور ۱۳۸۷
- پایگاه اطلاع رسانی و هم اندیشی متولیان بافت‌های فرسوده و سکونت گاه‌های غیر رسمی